

§ 4.2. ՏԵՔՍՏԻ ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄԸ

Տեքստային խմբագրիչի միջավայրում ներմուծված տեքստը համընթաց արտածվում է համակարգչի էկրանին: Ներմուծվող պայմանանշանի դիրքը ցույց է տալիս ուղղաձիգ տեսք ունեցող թափոլ լուսային ազդանշանը, որն անվանում են *տեքստային կուրսոր* (*հետագայում՝ կուրսոր*): Կուրսորը կարելի է տեղաշարժել $\leftarrow$, $\uparrow$, $\rightarrow$, $\downarrow$ ստեղծներով կամ մկնիկի օգնությամբ: Մկնիկի օգնությամբ կուրսորի տեղը փոխելու համար անհրաժեշտ է մկնիկի ցուցիչը տեղադրել փաստաթղթի անհրաժեշտ մասում և սեղմել ձախ սեղմակը:

Տեքստ ներմուծելիս հիշեք.

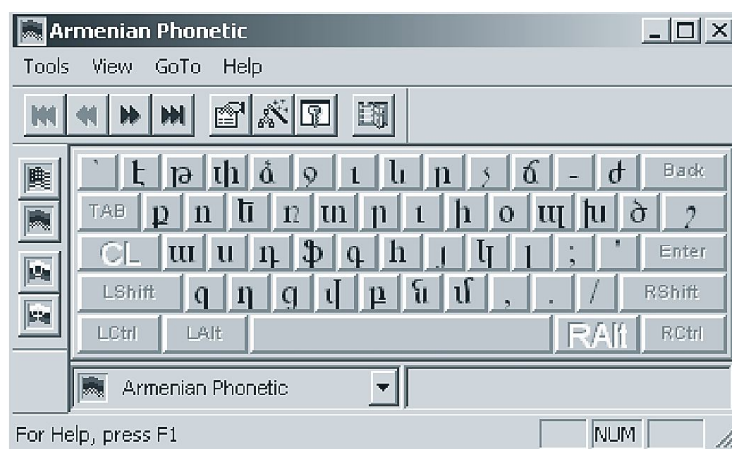
- ✓ փոքրատառերը, թվանշանները և ստեղծների ստորին մասում գտնվող պայմանանշանները ներմուծվում են դրանց համապատասխանող ստեղծներով, իսկ մեծատառերն ու ստեղծների վերին մասերում գրված հատուկ պայմանանշանները՝ *Shift*-ի և համապատասխան ստեղծի համատեղ սեղմումով,
- ✓ բառերի արանքում մեկ բացատանիչ է դրվում,
- ✓ բառի վերջում ըստ անհրաժեշտության դրվում է որևէ կետադրական նշան կամ բացատանիչ,
- ✓ տրոհման բոլոր նշանները (բացի գծիկից) իրենց նախորդող բառից բացատանիչով չեն բաժանվում,
- ✓ տրոհման բոլոր նշաններից հետո բացատանիչ է դրվում,
- ✓ փակագծերն ու չակերտներն իրենց մեջ ներառված տեքստից բացատանիչով չեն բաժանվում,
- ✓ տեքստի մեջ պայմանանշան ավելացնելու համար անհրաժեշտ է կուրսորը տեղադրել տեքստի անհրաժեշտ մասում և ներմուծել ավելացվող պայմանանշանը,
- ✓ տեքստ ներմուծելիս թույլ տրված ընթացիկ սխալը կարելի է ուղղել՝ ջնջելով և նորից ներմուծելով ճիշտը. եթե ջնջման ենթակա պայմանանշանը գտնվում է կուրսորից ձախ, ապա այն կարելի է ջնջել *Backspace*, իսկ կուրսորից աջ գտնվելու դեպքում՝ *Delete* ստեղծով,
- ✓ եթե ներմուծվող տեքստը տողում չի տեղավորվում, ապա անցումը հաջորդ տողին կատարվում է ավտոմատ, առանց որևէ ստեղծ սեղմելու,

- ✓ անհրաժեշտության դեպքում տեքստի հետագա ներմուծումն ընթացիկին հաջորդող տողից շարունակելու համար անհրաժեշտ է սեղմել *Enter* ստեղծ:

Տեքստային խմբագրիչի միջավայրում որևէ լեզվով փաստաթուղթ ստեղծելու նպատակով նախ անհրաժեշտ է ընտրել **այբուրենը**: *Այբուրենի փոփոխումը* հնարավորություն է տալիս ստեղծաշարը հարմարեցնել տվյալ լեզվի պայմանաճանճերին: Ստեղծաշարն այլ այբուրեններին հարմարացնելու նպատակով տարբեր ծրագրային միջոցներ կան՝ *WinKeys*, *KDWin* և այլն: Մենք կօգտվենք այբուրենի փոփոխման *KDWin* ծրագրից:

KDWin ծրագրի տարբերանշանը գտնվում է խնդիրների վահանակի աջ մասում գտնվող ծանուցման տիրույթում (նկ. 2.8): *KDWin*-ի վրա պատկերված դրոշը ցույց է տալիս, թե տվյալ պահին որ երկրի պետական լեզվի այբուբենն է ակտիվ: Ընտրված ընթացիկ այբուբենի դասավորությունը ստեղծաշարի վրա (նկ. 4.3) տեսնելու համար պետք է մկնիկի ձախ սեղմակով ընտրել *KDWin*-ի տարբերանշանը՝ :

Նկ. 4.3. Պայմանանշանների դասավորության պատուհան

KDWin-ով աշխատելիս **մի լեզվի այբուբենից մյուսին անցնելու** համար անհրաժեշտ է.

- ⇒ մկնիկի ցուցիչը տեղադրել *KDWin*-ի տարբերանշանի վրա,
- ⇒ աջ սեղմակն այնքան սեղմել ու թողնել, մինչև որ ակտիվանա անհրաժեշտ այբուբենը:

Այբուբենը կարելի է փոփոխել նաև ստեղնաշարի *Alt* ու *Shift* կամ *Alt*, *Ctrl* ու *Shift* ստեղների համատեղ սեղմումով:

Նկ. 4.3-ում բերված այբուբենի դասավորությունը դիտելով կնկատեք, որ հայկական այբուբենի որոշ տառեր տեղ են գտել թվային ստեղների վրա. պատճառն այն է, որ հայկական այբուբենը 39 տառ ունի, իսկ լատինականը՝ 26, և լրացուցիչ 13 տառերի համար այլ ստեղներ են կիրառվել:

Օգտակար է իմանալ

- Փաստաթղթի ցանկացած մասից կարելի է նոր էջի անցնել *Enter* ստեղնի հաջորդական սեղմումներով կամ էլ միանգամից՝ *Ctrl* և *Enter* ստեղների համատեղ սեղմումով:
- *Caps Lock* ազդանշանային ցուցիչի միացված լինելու դեպքում տառաթվային ստեղների տառային ստեղներով ներմուծվում են ընթացիկ այբուբենի մեծատառերը կամ ստեղների վերին մասում եղած նշանները: Եթե *Caps Lock* ազդանշանային ցուցիչը չի վառվում, ապա տառային ստեղներով ներմուծվում են ընթացիկ այբուբենի փոքրատառերը, իսկ թվային ստեղներով՝ թվերը:

ՀԱՐՑԵՐ ԵՎ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐ

1. Սխալ ներմուծված պայմանաձևի փոխարեն ինչպե՞ս ներմուծել ճիշտը:
2. Բանաստեղծություն ներմուծելիս ինչպե՞ս կարելի է յուրաքանչյուր տող ներմուծել նոր տողից:
3. Ինչի՞ համար են նախատեսված այբուբենը փոփոխելու ծրագրերը:
4. Այբուբենը փոփոխելու ի՞նչ եղանակներ գիտեք:
5. *KDWin*-ով աշխատելիս ինչպե՞ս կարելի է տեսնել ընթացիկ այբուբենի դասավորությունը: